Střední průmyslová škola elektrotechnická a Vyšší odborná škola Pardubice

STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÁ ŠKOLA ELEKTROTECHNICKÁ

MATURITNÍ PRÁCE – PROGRAMOVÁNÍ

Piškvorky

"Prohlašuji, že jsem maturitní práci vypracoval(a) sa	mostatně a noužil(a) isom litorárních
"1 roniasuji, ze jsem maiurtini praci vypracovat(a) sa pramenů, informací a obrázků, které cituji a uvádím informací a v seznamu použitých obrázků a neporušil	v seznamu použité literatury a zdrojů

ZADÁNÍ MATURITNÍ PRÁCE

Maturitní zkouška – profilová část – Maturitní projekt

Obor: 18-20-M/01 Informační technologie Školní rok: 2020/2021

Jméno a příjmení žáka: Jan Najman Třída: 4.D

Téma maturitní práce: Piškvorky

Vedoucí maturitní práce: RNDr. Jana Reslová

Pracoviště vedoucího: SPŠE a VOŠ Pardubice, Karla IV. 13, Pardubice

Kategorie maturitní práce: PROGRAMOVÁNÍ

Téma maturitní práce (popis):

Naprogramujte aplikaci Piškvorky podle zadaných bodů.

Hlavní body – specifikace maturitní práce:

- 1) Hry se budou ukládat do databáze
- 2) Hry budou moci být hrány na tahy nebo odehrány v celku
- 3) Rozdělení uživatelů na přihlášené a nepřihlášené a administrátory
- 4) Tahy hráčů budou kontrolovány na serveru
- 5) Data odesílaná klientem nebo uživatelem budou mít co nejmenší velikost
- 6) Hry budou mít různé velikosti
- 7) Každý přihlášený uživatel bude mít statistiky

Způsob zpracování maturitní práce:

Maturitní práce musí být zpracována v souladu se zákonem č. 121/2000 Sb., autorský zákon. Maturitní práce je tvořena praktickou částí (viz téma a specifikace maturitní práce výše)

Maturitni prace je tvorena praktickou časti (viz tema a specifikace maturitni prace a písemnou prací.

Maturitní práce je realizována žákem převážně v rámci výuky ve 4. ročníku. Lze pokračovat na projektu z nižších ročníků.

Podrobné pokyny ke zpracování maturitní práce příslušné kategorie jsou uvedeny v dokumentu MP_Zpracovani-podrobne_pokyny.

Zpracování písemné práce musí odpovídat požadavkům uvedeným v dokumentu *MP_Formalni_stranka_dokumentace*. Písemná práce musí být rovněž zpracována v souladu s normou pro úpravu písemností [ČSN 01 6910 (2014)], s citační normou [ČSN ISO 690], se základními typografickými pravidly, pravidly sazby, gramatickými pravidly a pravidly českého pravopisu.

Pokyny k rozsahu a obsahu maturitní práce:

Rozsah a obsah praktické části maturitní práce je určen tématem a specifikací maturitní práce, rozsah písemné části maturitní práce je minimálně 15 normostran vlastního textu. Do uvedeného rozsahu se nezapočítávají úvodní listy (titulní list, prohlášení, zadání, anotace, obsah...), závěrečné listy (seznam literatury...) a přílohy. Podrobné pokyny k rozsahu a obsahu maturitní práce příslušné kategorie jsou uvedeny v dokumentu *MP_Zpracovani-podrobne pokyny*.

Kritéria hodnocení maturitní práce a její obhajoby:

Maturitní práce a její obhajoba u maturitní zkoušky je hodnocena bodově. Celkový dosažený počet bodů je součtem bodů přidělených vedoucím práce a oponentem (maximální dosažitelný počet je 100 bodů). Výsledná známka u maturitní zkoušky je stanovena přepočtem celkového počtu bodů na známku pomocí tabulky uvedené níže.

V případě nesplnění tématu maturitní práce a v případě plagiátorství bude práce hodnocena stupněm "nedostatečný".

Tabulka bodového vyjádření hlavních kritérií a obhajoby:

- praktická část zpracování tématu maturitní práce ......[max. 25 bodů]
- písemná část zpracování, formální a obsahová stránka ......[max. 15 bodů]
- obhajoba maturitní práce před zkušební komisí ......[max. 10 bodů]

Podrobná kritéria pro hodnocení maturitní práce příslušné kategorie jsou uvedena v dokumentu MP Kriteria hodnoceni.

Tabulka přepočtu celkového počtu bodů na známku:

[0 60 bodů]	[5]
[61 70 bodů]	[4]
[71 80 bodů]	[3]
[81 90 bodů]	[2]
[91 100 bodů]	[1]

Požadavek na počet vyhotovení maturitní práce a její odevzdání:

Kompletní maturitní práce (praktická i písemná) se odevzdává ve stanoveném termínu vedoucímu maturitní práce. Písemná práce se odevzdává v jednom tištěném vyhotovení obsahující podepsaný přenosný nosič CD/DVD/SD s písemnou práci a sadou kompletních dat v elektronické podobě dle pokynů v dokumentu *MP_Zpracovani-podrobne_pokyny*.

Termín odevzdání maturitní práce: 26. března 2021

Délka obhajoby maturitní práce před zkušební maturitní komisí: 15 minut

Pardubice 10. října 2020

Mgr. Petr Mikuláš, ředitel školy

Petr luldi

Anotace

Práce se zabývá rychle rostoucím a čím dál více populárním systémovým jazykem Rust. Ukazuje, jak je tento systémový programovací jazyk vyspělý a jaké má výhody oproti ostatním systémovým jazykům.

Tato práce konkrétně se zabývá programováním RESTful API serveru v programovacím jazyku Rust pomocí frameworku Actix Web a programováním front-endové webové aplikace pomocí frameworku Yew.

Klíčová slova: Rust, API, RESTful, Actix, Actix Web, Web, Server, Aplikace, Front-end, Front-end aplikace, programování, framework, Yew

Annotation

This work deals with the rapidly growing and increasingly popular system programming language Rust. It shows how advanced this system programming language is and what its advantages are over other system languages.

This work specifically deals with programming RESTful API server in Rust programming language using the Actix Web framework and programming a front-end web application using framework Yew.

Keywords: Rust, API, RESTful, Actix, Actix Web, Web, Server, Application, Front-end, Front-end applications, programming, framework, Yew

Obsah

U	od		9					
1		alýza obdobných aplikací	10					
	1.1	turtlediary						
		1.1.1 Kladné stránky						
		1.1.2 Záporné stránky	10					
	1.2	Ultimate Tic Tac Toe	11					
		1.2.1 Kladné stránky	11					
		1.2.2 Záporné stránky						
	1.3	gametable	12					
		1.3.1 Kladné stránky	12					
		1.3.2 Záporné stránky	12					
2	Náv	rh projektu	13					
	2.1	Obecná struktura	13					
	2.2	API	13					
	2.3	Redis	13					
	2.4	Databáze	13					
	2.5	Front-end	15					
	2.6	Administrace	15					
	2.7	Design a responzivita	15					
3	Zpracování praktické části 16							
	3.1	Použité technologie	_					
		3.1.1 Knihovna roles						
		3.1.2 Back-end						
		3.1.3 Front-end	17					
	3.2	Databáze	18					
	3.3	Back-end	18					
		3.3.1 Správa uživatelů	18					
		3.3.2 Vytváření žádostí o hru	19					
		3.3.3 Vytvoření hratelné hry	19					
		3.3.4 Hraní hry	19					
	3.4	Front-end	20					
		3.4.1 Registrace	20					

		3.4.2	Profil	20
		3.4.3	Výpis uživatelů	20
		3.4.4	Výpis her	20
		3.4.5	Hraní hry	20
		3.4.6	Výpis pozvánek	21
		3.4.7	Vytváření pozvánky	21
		3.4.8	Úprava uživatele	21
4	Maı	nuál		22
	4.1	Instala	ace potřebných nástrojů	22
		4.1.1	Kompilace	22
		4.1.2	Použití kontejnerů	22
	4.2	Přípra	va	22
		4.2.1	Kompilace	22
		4.2.2	Použití kontejnerů	24
	4.3	Spušte	ění	25
		4.3.1	Kompilace	25
		4.3.2	Použití kontejnerů	25
5	Záv	ěr		26
6	Sez	nam po	oužité literatury a zdrojů informací	27
7	Sez	nam po	oužitých zkratek	28
8	Sez	nam ol	brázků, tabulek, příloh	29
9	Příl	ohy		30

Úvod

Poslední dobou se všichni pokouší optimalizovat své web servery již při jejich programování, kvůli náporu, který by nemusely stíhat. Kdo tak neprovede může toho litovat a snaží se tento problém obejít jinak. Tím že změní jazyk nebo vytvoří repliky své aplikace a dají na ně load-balancer, tuto možnost nakonec musí využít všichni, při velmi vysokém náporu.

Bohužel nepoužívanější jazyky k naprogramování web serveru jsou PHP, JS (Node.js) nebo Python (Flask, Django). Dá se v nich rychle udělat co potřebujete, ale mají spoustu nevýhod, a hlavně všechny tyto jazyky jsou tzv. interpretované jazyky. To znamená, že na pozadí běží nějaký engine (interpreter), který musí zpracovat daný kód za běhu. Jejich největším problémem oproti kompilovaným programovacím jazykům jako jsou Rust, C++, C# je jejich rychlost a možnost zjisti chybu při kompilaci.

Tabulka 1: Porovnání rychlosti jazyků

Jazyk	Pomalejší než C++ (gcc -O2)
Rust	7 %
C#	78 %
Node.js	93 %
PHP	596 %
Python 3.5	1800 %
Python 2.7	2562 %

Rozhodl jsem se ukázat, že systémový programovací jazyk Rust je na tolik vyspělý, že se nejen zvládne vše, co jiné jazyky, ale i to, že je rychlejší než konkurence.

Vybral jsem si programování RESTful API serveru a front-endové webové aplikace z důvodu, že jsou to dnes nejpoužívanější technologie a mají budoucnost.

Téma Piškvorky jsem si vybral z více důvodů. Mělo by na nich jít perfektně předvést alespoň základy obou z frameworků. Tato hra by měla být každému povědomá a nemusím se zabývat vysvětlováním pravidel.

1 Analýza obdobných aplikací

Analýzu obdobných aplikací je dobré provádět, abyste získali představu, jak má vaše aplikace vypadat. Co chcete, aby uměla a v čem byla lepší něž ostatní aplikace.

1.1 turtlediary

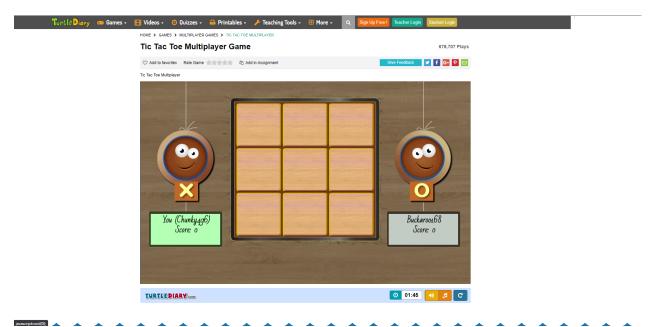
Adresa: https://www.turtlediary.com/game/tic-tac-toe-multiplayer.html
Web nabízí možnost hrát piškvorky 3x3 s náhodnými lidmi, nebo s kamarádem.

1.1.1 Kladné stránky

- · ke hraní není potřeba registrace
- vizuální rozhraní hry

1.1.2 Záporné stránky

- · web není responzivní
- · hrací plocha je moc malá oproti zbylému volnému místu
- web nemá statistiky nebo výpis nejlepších hráčů
- na mobilním telefonu není hrací plocha vidět celá

Obrázek 1: turtlediary - https://www.turtlediary.com/game/tic-tac-toe-multiplayer.html

1.2 Ultimate Tic Tac Toe

Adresa: https://ultimate-t3.herokuapp.com

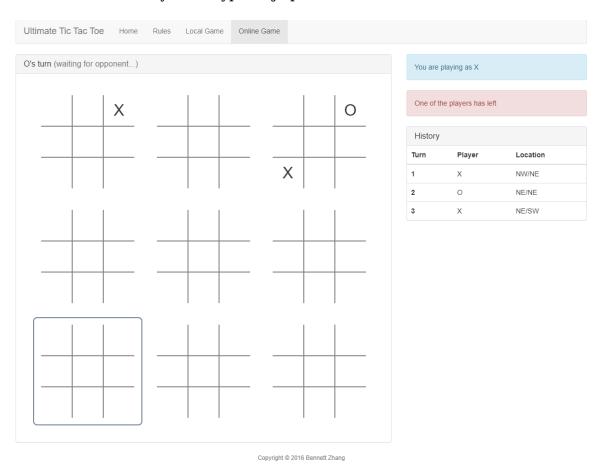
Web nabízí možnost hrát piškvorky 3x3 na více polích s kamarádem přes internet nebo lokálně.

1.2.1 Kladné stránky

- ke hraní není potřeba registrace
- čistý interface

1.2.2 Záporné stránky

- vice hracích ploch
- web nemá statistiky nebo výpis nejlepších hráčů

Obrázek 2: Ultimate Tic Tac Toe - https://ultimate-t3.herokuapp.com

1.3 gametable

Adresa: https://gametable.org/games/tic-tac-toe

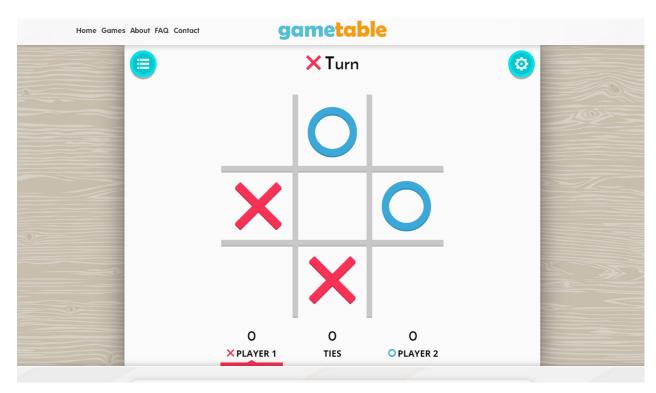
Web nabízí možnost hrát piškvorky 3x3 s kamarádem lokálně nebo proti AI.

1.3.1 Kladné stránky

- ke hraní není potřeba registrace
- čistý interface
- hra má vysvětleny pravidla pod hrací plochou

1.3.2 Záporné stránky

- není možnost hrát s někým přes internet
- web nemá statistiky nebo výpis nejlepších hráčů

Obrázek 3: gametable - https://gametable.org/games/tic-tac-toe

2 Návrh projektu

2.1 Obecná struktura

Veškeré požadavky, které nebudou odkazovat na front-end zodpovídá API. API je poté napojené na databázi a redis.

Front-end nemá sám o sobě žádný přístup k databázi nebo redisu.

Celá aplikace je napsaná tak, aby bylo možné ji dát do kontejnerů. S pomocí kontejnerů je možné aplikaci libovolně a jednoduše škálovat.

2.2 API

API spojuje vše dohromady. Poskytuje veškeré informace front-endu a zpracovává veškeré příchozí informace.

Ukládá a kontroluje uživatelské relace v redisu. Ukládá, upravuje a maže údaje v databázi.

2.3 Redis

V redisu jsou ukládány uživatelské relace, aby k nim byl rychlý přístup a jejich ověření. Každá relace má určitou životnost, kterou je možno změnit. V relaci je uložené id uživatele.

2.4 Databáze

Databáze ukládá informace o uživatelích a hrách pro dlouhodobé uložení dat.

Tabulka users ukládá informace o uživatelích. S vlastnostmi:

- id unikátní id uživatele,
- nick přezdívka uživatele,
- gender pohlaví uživatele,
- hash hashované heslo uživatele,
- salt sůl pro hashování hesla,
- email unikátní email uživatele,
- created at čas vytvoření účtu uživatele,

• description - popis uživatele.

Tabulka games ukládá informace o hrách. S vlastnostmi:

- id unikátní id hry,
- name název hry,
- ended udává jestli hra skončila,
- · last played udává kdo naposled hrál,
- data data hry,
- · created at čas vytvoření hry,
- moves needed počet tahů potřebných pro výhru,
- winner výherce.

Tabulka roles ukládá role. S vlastnostmi:

- id unikátní id role,
- name unikátní jméno role.

Tabulka game requests ukládá informace o pozvánkách na hru. S vlastnostmi

- id unikátní id pozvánky,
- · name název pozvánky,
- *last_played* ukládá kdy naposled hrál (určuje kdo "začal" při stejném nastavení hry může pokaždé začínat někdo jiný)
- created_at čas vytvoření pozvánky,
- moves_needed počet tahů potřebných pro výhru.

Tabulka *roles_to_users* spojuje tabulky *roles* a *users*. Přiřazuje uživatelům role. S vlastnostmi:

- user id id uživatele,
- role_id id role.

Tabulka *games_to_users* spojuje tabulky *games* a *users*. Přiřazuje hry k uživatelům. S vlastnostmi:

- game_id id hry,
- *user_id* id uživatele.

Tabulka *users_to_game_requests* spojuje tabulky *game_requests* a *users*. Přiřazuje pozvánky k uživatelům. S vlastnostmi:

- user_id id uživatele,
- game_request_id id pozvánky,

• accepted - udává zda uživatel pozvánku přijal.

Diagram fig. 4

2.5 Front-end

Slouží jako grafické zobrazení dat a druhořadá kontrola dat. Zobrazuje informace o uživatelích a hrách.

2.6 Administrace

Každý uživatel co má roli *Admin* má zvýšená práva. Může upravovat ostatní uživatele, vytvářet pozvánky ve kterých nemusí být, nebo může obsahovat uživatele, kteří nemohou být normálně přidáni do pozvánky. Může také vypnout skoro všechny kontroly, jako je formát jména, hesla, popisu uživatele, atd.

2.7 Design a responzivita

Design a responzivita je řešená pomocí css knihovny UIkit (https://getuikit.c om/). Několik věcí je přepsáno pro vzhled aplikace. Tyto změny se nachází v souboru *uikit addition.css*.

uikit_addition.css lst. 8

3 Zpracování praktické části

3.1 Použité technologie

Skoro celá aplikace je naprogramovaná v jazyce Rust, jen databáze se píše v jazyce sql a má několik procedur.

3.1.1 Knihovna roles

Mnou vytvořená knihovna, která při kompilaci načte role z databáze a převede je do datového typu enum.

- quote poskytuje makro pro převod datových struktur jazyka Rust na tokeny zdrojového kódu
- syn je knihovna načítaní tokenů zdrojového kódu jazyka Rust do datového typy zdrojového kódu jazyka Rust
- proc-macro2 umožňuje definovat makra
- dotenv načte . env soubor do proměnných prostředí
- postgres synchronní klient pro databázi PostgreSQL

Zdrojový kód knihovny roles lst. 12

3.1.2 Back-end

Back-end je naprogramován celý v jazyce Rust.

- structopt získává parametry pro program z příkazového řádku, nebo z proměnných prostředí (Environment variables)
- dotenv načte . env soubor do proměnných prostředí
- thiserror slouží pro zacházení s chybami
- actix-web hlavní knihovna pro web server
- actix-redis používá se jako back-end pro knihovnu actix-session
- actix-session používá se pro zacházení s uživatelskými relacemi
- env_logger slouží jako back-end k výpisu akcí serveru (logging)
- time používá se pro práci s časem
- sqlx slouží k komunikaci s databází
- lazy_static je použit k vyhodnocování proměnných jen jednou a jen při použití
- fancy-regex slouží pro kontrolu dat pomocí regexu

- serde knihovna k serializaci datových struktur
- serde json slouží k serializaci do formátu JSON
- futures-util nástroje pro práci s futures (asynchronní procesy)
- futures implementace futures knihovny a std::future
- rand používá se pro generování náhodných věcí (čísel, vybírání položky s pole, atd.)
- argon2rs hashuje hesla pomocí algoritmu Argon2
- log používá se k výpisu akcí serveru (logging)
- serde repr slouží k serializaci enum data typu
- bincode serializuje datové struktury do formátu bincode
- uuid používá se pro práci s univerzálními unikátními identifikátory (UUID)
- · tokio slouží jako back-end pro asynchronní procesy
- roles mnou vytvořená knihovna, která při kompilaci načte role z databáze a převede je do datového typu enum
- *actix-cors* implementace CORS (Cross-origin resource sharing) pravidel pro Actix Web

3.1.3 Front-end

Front-end je naprogramován hlavně v jazyce Rust, ale využívají se tam i jiné jazyky, jako je HTML, CSS a JS.

Rust knihovny:

- yew knihovna pro vytváření více vláknových front-endových webových aplikací s WebAssembly
- wasm-bindgen knihovna usnadňující interakci na vysoké úrovni mezi moduly wasm (WebAssembly) a JavaScriptem
- yew-router směrovací knihovna pro knihovnu yew
- wee_alloc alokátor pro WebAssembly
- wasm-logger slouží jako back-end pro k výpisu akcí do konzole prohlížeče
- log používá se k výpisu akcí serveru (logging)
- roles mnou vytvořená knihovna, která při kompilaci načte role z databáze a převede je do datového typu enum
- lazy_static je použit k vyhodnocování proměnných jen jednou a jen při použití
- fancy-regex slouží pro kontrolu dat pomocí regexu
- serde knihovna k serializaci datových struktur

- serde json slouží k serializaci do formátu JSON
- serde repr slouží k serializaci enum data typu
- time používá se pro práci s časem
- bincode serializuje datové struktury do formátu bincode
- strum poskytuje sadu maker pro snadnější práci s datovými typy enum a String

CSS a JS knihovny:

 UIkit - modulární front-end knihovna pro vývoj rychlých a výkonných webových rozhraní

3.1.3.1 Server Speciálně vytvořený server pro správnou funkci front-endu.

- structopt získává parametry pro program z příkazového řádku, nebo z proměnných prostředí (Environment variables)
- dotenv načte .env soubor do proměnných prostředí
- actix-web hlavní knihovna pro web server
- env_logger slouží jako back-end k výpisu akcí serveru (logging)
- actix-files slouží k práci se statickými soubory
- thiserror slouží pro zacházení s chybami

3.2 Databáze

Spousta akcí, které back-end podniká jsou řešené skrz procedury. Tímto způsobem dojde k zjednodušení kódu na back-endu a k provedení akce není potřeba dělat několik dotazů na databázi.

Procedura pro vytvoření pozvánky lst. 9

Procedura pro úpravu uživatele lst. 10

Procedura pro úpravu pozvánky lst. 11

3.3 Back-end

3.3.1 Správa uživatelů

Uživatelé jsou umístěni v tabulce *users*. Role jsou uloženy v tabulce *roles* a jsou k uživatelům přiřazovány skrz tabulku *roles_to_users*.

Pokud má uživatel roli *Admin* tak mohou upravovat kohokoli údaje bez omezení včetně rolí a hesla.

Pokud má uživatel roli *Banned* tak nemůže vytvářet pozvánky, ani nemůže být zahrnut do pozvánky jiným uživatelem.

Úprava uživatele po kontrole dat je poté řízena procedurou lst. 10.

3.3.2 Vytváření žádostí o hru

Přihlášení uživatelé mají možnost vytvářet nové hry s různými parametry.

Nejprve se vytvoří žádost o hru, která se nachází v tabulce *game_requests*. K dané žádosti na hru se přiřadí uživatelé skrz tabulku *users to game requests*.

Pozvánky nemohou vytvářet uživatelé s rolí Banned.

Vytvoření pozvánky po kontrole dat je poté řízeno procedurou lst. 9

3.3.3 Vytvoření hratelné hry

Po vytvoření žádosti o hru jí musí všichni hráči potvrdit a hra bude vytvořena, nebo někdo z pozvaných hráčů odmítne žádost a žádost o hru bude vymazána.

Jakmile je účast všech hráčů potvrzena, tak se vytvoří nová hra v tabulce *games*, přiřadí se k ní uživatelé skrz tabulku *games to users* a žádost o hru je poté vymazána.

Úpravu pozvánky po kontrole dat je poté řízena procedurou lst. 11

3.3.4 Hraní hry

Hrát můžete jen když jste na tahu a pokud hrané políčko ještě nebylo použito. Vyhraní hry se kontroluje na front-endu, pokud front-end usoudí, že hráč vyhrál tak výhru oznámí back-endu a ten výhru zkontroluje.

Back-end kontroluje, jestli je hráč na tahu, jestli hra neskončila, nebo jestli jeho tah je validní. V případě, že hráč ohlásí výhru, ale server zjistí, že to tak není, tak daný tah zahodí a odpoví chybou.

3.4 Front-end

3.4.1 Registrace

Všechna pole jsou kontrolována. Pokud nějaké pole není validní, tak se nepošlou data na back-end.

Back-end data zkontroluje a pokud zjistí, že nejsou validní, tak žádost zahodí a vrátí chybu.

Pro hashování hesla se používá 128 znaková sůl a algoritmus Argon2.

3.4.2 Profil

Zobrazuje informace o uživateli a hry, ve kterých se nachází.

Zobrazuje také počet výher, proher a remíz. Z těchto dat poté vypočítá winrate (výhry / prohry).

Pokud je uživatel na svém profilu, nebo pokud má uživatel roli *Admin*, tak se mu také zobrazí tlačítko na upravení profilu.

3.4.3 Výpis uživatelů

Zobrazuje všechny registrované uživatele a pár informací o nich.

Uživatelům s rolí Admin se navíc zobrazuje tlačítko upravení profilu.

3.4.4 Výpis her

Zobrazuje všechny rozehrané, nebo dohrané hry s jejich hráči a stavem hry.

3.4.5 Hraní hry

Hry jsou hrány na síti 30x30.

Uživatelé jsou zobrazováni s jejich symbolem před jménem a za jménem je napsáno, jestli jsou na tahu.

Hrát můžou jen uživatelé, kteří jsou v dané hře, ale dívat se může kdokoli.

Tahy uživatelů jsou kontrolovány, jestli jsou validní a jestli nastala výhra nebo remíza.

3.4.6 Výpis pozvánek

Zobrazuje název pozvánky (později název hry), počet tahů k vítězství a id pozvánky.

Uživatel může pozvánku přijmout, nebo odmítnout.

3.4.7 Vytváření pozvánky

Při vytváření pozvánky jsou skoro všechna pole kontrolována.

Uživatelé s rolí Admin mají práva na vypnutí skoro všech kontrol.

3.4.8 Úprava uživatele

Uživatel může upravovat vše, kromě jeho rolí.

Uživatel s rolí *Admin* může upravovat vše a má možnost vypnout kontrolu, která je vyžadována po ostatních uživatelích.

4 Manuál

Aplikace se dá spustit více způsoby. Buď kompilací ze zdrojového kódu, nebo pomocí kontejnerů.

4.1 Instalace potřebných nástrojů

4.1.1 Kompilace

Pro kompilaci potřebujeme nainstalovat kompilátor jazyka Rust.

Přejdeme na stránku stažení jazyka Rust https://www.rust-lang.org/tools/install a stáhneme exe soubor.

Otevřeme a zadáme 1 pro instalaci a stiskneme enter.

Po dokončení instalace všech komponentů nainstalujeme ještě wasm-pack pro kompilaci do WebAssembly.

Přejdeme na stránku stažení nástroje wasm-pack https://rustwasm.github.io/was m-pack/installer/ a stáhneme exe soubor.

Po stažení jej nainstalujeme.

4.1.2 Použití kontejnerů

Pro použití kontejnerů potřebujeme nějaký software, který to umožňuje. Já jsem zvolil docker.

Přejdeme na stránku stažení https://hub.docker.com/editions/community/docker-ce-desktop-windows/ a stáhneme exe soubor.

Nainstalujeme a vyzkoušíme funkčnost (Hello world! kontejner).

4.2 Příprava

4.2.1 Kompilace

Kompilace není potřeba při použití kontejnerů.

Pro kompilaci aplikace je potřeba mít databázi připravenou dopředu. Stačí se přihlásit do administrace databáze a spustit sql příkazy v přiloženém sql souboru.

Zkompilujeme back-end. Vstoupíme do složky backend a spustíme příkaz:

Výpis 1 Příkaz pro kompilaci back-endu

cargo build --release

Zkompilujeme front-end server. Vstoupíme do složky frontend/server a spustíme příkaz:

Výpis 2 Příkaz pro kompilaci front-end serveru

cargo build --release

Zkompilujeme front-end. Vstoupíme do složky frontend a spustíme příkaz:

Výpis 3 Příkaz pro kompilaci front-endu

build.bat

4.2.2 Použití kontejnerů

Pro jednoduché použítí používám docker-compose.

Pro jednoduchou konfiguraci jsem vytvořil funkční příklad nastavení.

Tento příklad si zkopírujeme a přejmenujeme z docker-compose.yml.example na docker-compose.yml.

Potom si ho upravíme podle vlastních preferencí.

Změníme tyto položky:

Výpis 4 Nastavení proměnných prostředí pro kontejnery

```
# Databáze
POSTGRES USER: root
                          # Jméno uživatele databáze
POSTGRES PASSWORD: password # Heslo uživatele databáze
# Back-end
                           # Jak dlouho bude platit uživatelská relace
AUTH TTL: 3600
→ relace, musí mít minimálně 32 bajtů (32 znaků)
DATABASE URL: postgres://root:password@postgres/maturitni projekt
→ Změníme jméno a heslo na to které jsme zvolili u databáze
ALLOWED ORIGIN: http://mp.loc # Adresa front-endu pro správné nastavení
FRONTEND DOMAIN: mp.loc
                          # Adresa front-endu bez protokolu pro
→ přístup ke cookies na front-endu
# Front-end
API DOMAIN: http://api.mp.loc
                          # Adresa back-endu pro komunikaci mezi

    front-endem a back-endem
```

Poté taky změníme překládání portů, abychom se na aplikaci vůbec dostali.

Výpis 5 Nastavení překládání portů pro kontejnery

```
backend:
    ports:
        - "127.0.5.2:80:80" # Toto znamená překládej port 80 na adresu a port
        → 127.0.5.2:80

frontend:
    ports:
        - "127.0.5.1:80:80" # Toto znamená překládej port 80 na adresu a port
        ↔ 127.0.5.1:80:80" # Toto znamená překládej port 80 na adresu a port
        ↔ 127.0.5.1:80
```

Samozřejmě tato aplikace má být postavená například za nginx server. Ale pokud jen testujeme na svém počítači tak můžeme do souboru hosts přidat tyto položky:

```
Výpis 6 Úprava hosts souboru pro kontejnery
127.0.5.1 mp.loc
127.0.5.2 api.mp.loc
```

4.3 Spuštění

4.3.1 Kompilace

Musíme mít spuštěnou databázi a redis.

- 1. Spustíme back-end. Stačí jen spustit exe soubor a popřípadě dodat další argumenty.
- 2. Spustíme front-end server. Stačí jen spustit exe soubor a popřípadě dodat další argumenty.

4.3.2 Použití kontejnerů

Spustíme příkaz, který nám stáhne, nastartuje a nakonfiguruje veškeré kontejnery:

```
Výpis 7 Příkaz pro start kontejnerů

docker-compose up -d
```

5 Závěr

6 Seznam použité literatury a zdrojů informací

7 Seznam použitých zkratek

Tabulka 2: Seznam použitých zkratek

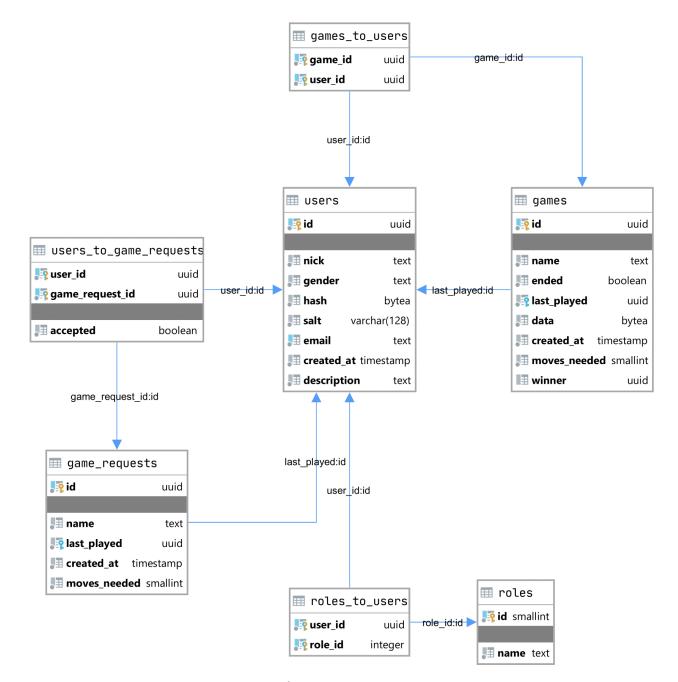
Zkratka	Význam
API	Application Programming Interface
CORS	Cross-origin resource sharing
REST	Representational State Transfer
SPŠE	Střední průmyslová škola elektrotechnická
UUID	Universally unique identifier
VOŠ	Vysoká odborná škola

8 Seznam obrázků, tabulek, příloh

Seznam obrázků

1	turtlediary - https://www.turtlediary.com/game/tic-tac-toe-multiplayer.html	10
2	Ultimate Tic Tac Toe - https://ultimate-t3.herokuapp.com	11
3	gametable - https://gametable.org/games/tic-tac-toe	12
4	ER Diagram	30
Sezn	nam tabulek	
1	Porovnání rychlosti jazyků	Ö
2	Seznam použitých zkratek	28
Sezn	nam výpisů	
1	Příkaz pro kompilaci back-endu	23
2	Příkaz pro kompilaci front-end serveru	23
3	Příkaz pro kompilaci front-endu	23
4	Nastavení proměnných prostředí pro kontejnery	24
5	Nastavení překládání portů pro kontejnery	25
6	Úprava hosts souboru pro kontejnery	25
7	Příkaz pro start kontejnerů	25
8		31
9	Procedura pro vytvoření pozvánky	32
10		33
11		34
12		35

9 Přílohy

Obrázek 4: ER Diagram

Výpis 8 uikit addition.css

```
body {
       background-color: #545454;
   .uk-navbar-container.uk-light:not(.uk-navbar-transparent)
    background: #222;
   .uk-dropdown.uk-light {
       background: #222;
   .uk-dropdown li {
10
       padding-left: 5px;
11
       border-left: 2px solid transparent;
12
13
   .uk-dropdown li.uk-active {
14
       border-color: #545454;
15
16
   #mobile-navbar li {
       padding-left: 5px;
18
       border-left: 2px solid transparent;
19
20
   #mobile-navbar li.uk-active {
21
       border-color: #545454;
22
23
   .uk-navbar a {
24
       text-decoration: none
25
26
   .uk-form-danger {
27
       color: #f0506e !important;
28
       border-color: #f0506e !important;
29
   }
30
   .uk-notification-message {
31
       background: #222;
33
   body > div {
       padding-bottom: 1px;
35
36
```

Výpis 9 Procedura pro vytvoření pozvánky

```
create procedure new_game_request(_name text, _last_played uuid, _users_id

    uuid[], _moves_needed smallint)

       language plpgsql
   as
   $$
   declare
       v_game_request_id uuid;
   begin
       insert into game_requests (name, last_played, moves_needed)
8
       values (_name, _last_played, _moves_needed)
9
       returning game_requests.id into v_game_request_id;
10
11
       insert into users_to_game_requests (user_id, game_request_id)
12
       select user id , v game request id
       from unnest(_users_id) user_id__;
14
       commit;
15
   end;
16
   $$;
17
```

Výpis 10 Procedura pro úpravu uživatele

```
create procedure update_user(_id uuid, _nick text DEFAULT NULL::text,

→ _gender text DEFAULT NULL::text, _email text DEFAULT NULL::text, _hash

    → bytea DEFAULT NULL::bytea, _salt character varying DEFAULT
    NULL::character varying, roles integer[] DEFAULT NULL::integer[],
      description text DEFAULT NULL::text)
       language plpgsql
   as
   $$
   begin
       if nick is not null then
           update users set nick = $2 where id = $1;
       end if;
8
       if _gender is not null then
10
           update users set gender = $3 where id = $1;
11
       end if;
12
13
       if email is not null then
14
           update users set email = $4 where id = $1;
15
       end if;
16
17
       if hash is not null then
18
           update users set hash = $5 where id = $1;
19
       end if;
20
21
       if salt is not null then
           update users set salt = $6 where id = $1;
2.3
       end if;
25
       if description is not null then
           update users set description = description where id = id;
27
       end if;
28
29
       if roles is not null then
30
           delete from roles to users where user id = id;
31
           insert into roles_to_users (user_id, role_id) select _id, role_id__
32
       FROM unnest( roles) role id ;
       end if;
33
34
       commit;
35
   end;
36
   $$;
37
```

Výpis 11 Procedura pro úpravu pozvánky

```
create procedure update invite ( user id uuid, game request id uuid,
       accepted boolean, data bytea)
       language plpgsql
   as
3
   $$
   declare
       v ready
                bool;
       v_game_id uuid;
       v exists bool;
   begin
9
       select exists(select * from users_to_game_requests where game_request_id
10

→ = game request id and user id = user id)

       into v exists;
11
       if not v exists then
12
           raise exception 'User with id ''%'' is not part of game request with
13
      id ''%'' or game request with id ''%'' doesn''t exists', _user_id,
      _game_request_id, _game_request_id;
       end if;
14
       if _accepted then
15
           update users to game requests set accepted = true where user id =
16
       user id and game request id = game request id;
           select not exists(
17
               select * from users_to_game_requests where game_request id =
18
       game request id and not accepted
           ) into v ready;
19
           if v ready then
20
               insert into games (name, data, last played, moves needed) select
21
     name, data, last played, moves needed from game requests where
       game requests.id = game request id returning games.id into v game id;
               insert into games_to_users (user_id, game_id) select
22

→ users to game requests.user id, v game id from users to game requests.

       where game request id = game request id;
               delete from users to game requests where game request id =
23
       _game_request id;
               delete from game_requests where id = _game_request_id;
24
           end if:
25
       else
26
           delete from users_to_game_requests where game_request_id =
27
       game request id;
           delete from game requests where id = game request id;
28
       end if;
29
       commit;
30
   end;
   $$;
32
```

Výpis 12 Zdrojový kód knihovny roles

```
use postgres::{Client, NoTls};
  use proc macro::TokenStream;
  use proc_macro2::Span;
  use quote::quote;
   use syn::punctuated::Punctuated;
   use syn::{parse_macro_input, parse_quote, Ident, ItemEnum};
   #[proc macro attribute]
   pub fn get_roles_from_db(_attr: TokenStream, item: TokenStream) ->
    → TokenStream {
       dotenv::dotenv().expect("Dotenv error");
10
       let mut parsed enum = parse macro input!(item as ItemEnum);
11
12
       let database_url = std::env::var("DATABASE_URL").expect("Missing env
13

    variable DATABASE URL");

14
       let mut client = Client::connect(&database_url, NoTls).expect("Couldn't")
15

    create pool");

       let mut variants = Punctuated::new();
17
       for row in client
18
           .query("select name, id from roles", &[])
19
           .expect("Couldn't get roles from db")
20
       {
21
           let name = Ident::new(row.get(0), Span::call_site());
22
           let id: i16 = row.get(1);
23
           let variant: syn::Variant = parse quote! {
24
                #name = #id as i32
25
           };
26
           variants.push(variant);
       }
28
29
       parsed_enum.variants = variants;
30
       (quote! {
32
           #parsed_enum
33
       })
34
       .into()
35
   }
36
```